

REPORTAGE Industrieel klimmen in Wormerveer

Zo werk je bovenin een windturbine

Een boutje vervangen in een windturbine op meer dan honderd meter hoogte is niet zonder gevaar. Industrieel Klimmen in Wormerveer biedt trainingen aan om dit soort klussen veilig uit te voeren. „Bij brand moet je binnen vijf minuten handelen, anders ben je te laat.”

Leander Mascini
l.mascini@medihuis.nl

Wormerveer ■ Rond 1980 waren windturbines nog 'slechts' vijftig meter hoog. Inmiddels zijn de hagelwitte molens een stuk hoger: er zijn exemplaren met een tiphoogte tot 260 meter. Zomaar omhoog klimmen is praktisch onmogelijk. Zeker wanneer je daar niets te zoeken hebt, maar ook als je daarboven wél aan de slag moet. Een speciaal certificaat is verplicht voor personen die op grote hoogte in windmolens werken. Daarvoor kunnen ze terecht bij de trainingsruimte van Industrieel Klimmen in Wormerveer.

Niet alleen monteurs trainen aan de Vrijheidweg, ook bedrijfsleiders die een keer mee naar boven willen om te kijken wat het personeel daar op grote hoogte uitvoert. Dat is ook tijdens deze trainingsdag. Alex Verstraeten is zo'n drie maanden directeur van Iver, een bedrijf dat gespecialiseerd is in montage, onderhoud en services aan windturbines. „Ik wil graag mee naar boven om te kijken hoe het eruit ziet. Daarnaast vind ik veiligheid gewoon topprioriteit.”

Vooraf dat laatste is waarom deze training wordt gegeven. In de windturbine zit een lift, een kwes-

tie van instappen en gaan. Maar wat als je boven bent en er gebeurt iets? Hoe moet je je gedragen als er een luik openstaat en je tientallen meters naar beneden kan vallen? En wat zijn de protocollen wanneer er brand uitbreekt of als een collega dusdanig gewond geraakt dat je hem naar beneden moet helpen? Want de hulpdiensten komen niet naar boven.

Theorieles

De ochtend begint met een theorieles. Instructeur Gijs Albers was zo'n twintig jaar buiteninstructeur in de Ardennen en legt samen met collega Martijn Min - met een soortgelijke achtergrond - uit wat wel en niet mag. Over de krachten die de verschillende touwen kunnen dragen, de verschillen in systemen en vooral hoe het allemaal zo veilig mogelijk naar boven kunnen”, aldus Albers.

Het werken op hoogte is allesbehalve zonder gevaar. Zo kan het glad zijn door smeer of olie, of er kunnen spullen naar beneden vallen. „Een moertje dat honderd meter naar beneden valt, heeft een grote impact”, vertelt de instructeur. Draag dus altijd een helm. „Maar denk ook aan menselijke

factoren. Bijvoorbeeld stress omdat je naar het toilet moet, want die is er niet daarboven. Of dat er thuis iets speelt waardoor je er niet helemaal bij bent.” En dan kan er ook nog brand uitbreken. „Binnen vijf minuten moet je handelen. Er is kans op verstikking en er is veel rook waardoor je snel niets meer ziet. Dan moet je weten hoe je beneden komt. We horen van monteurs die hun gordel ergens ophangen, omdat dat lekkerder werkt. Maar wat is belangrijker? Dat het lekkerder zit of dat je snel wegkomt?”

Eerst is het zaak om de juiste spullen aan te trekken. Zo krijgen cursisten een harnasgordel aan, een soort tuigje waaraan de schokabsorberende vallijn hangt. Niet onbelangrijk want met een gewoon touw zonder demping breek je alsnog je rug. Ook krijgen klimmers een positioneringslijn om stil te hangen zonder handen, en een helm en veiligheidsschoenen.

Als we de hal inkomen hangen er allerlei klimmers in touwen aan het plafond. Dat gaan wij dus niet doen, dat is de training voor monteurs die bijvoorbeeld aan de buitenkant van een turbine werkzaamheden moeten uitvoeren. Daar waar geen trap is en waar je alleen bij kan komen door middel van abseiltechnieken.

Wij beginnen in een stellage in

het midden van de hal. „Kijk goed waar je je klem op vastzet”, zegt Min. „Zoek het sterkste punt.” Uiteindelijk komen we allebei boven en hangen we zelfs nog even zwaaiend zonder handen aan ons positioneertouw.

Hele klim

Dat klimmen zelf is helemaal niet zo makkelijk als je zou denken, het is je evenwicht bewaren en onderhouden goed nadenken waar je op vastzet. Toch is het belangrijk, ook al is er een lift. „Want stel dat die het niet doet in een windturbine, dan moet je een lange ladder op”, vertelt Albers. „Dat is een hele klim, waarbij je jezelf goed moet vastzetten.”

Jezelf vastzetten doe je met de zogeheten valbescherming, aan het harnas zitten twee touwen met haken vastgeklit. Daarmee zet je je per paar tredes vast aan de ladder. Ook klik je jezelf vast aan een geleiderail aan de ladder. Veiligheid boven alles. Maar denk maar niet dat je die haken gewoon aan wat tredes vast kan zetten. Als ik dat doe, kijkt Albers mij bedenkelijk aan. „Wat denk je als je hier met je hele gewicht aan komt te hangen?” Ja, dan breekt hij, en buitel ik alsnog een stuk naar beneden. „Aan de zijkant van een ijzeren trap zit je een markering, dan weet je welke tredes daar ge-

Instructeur Albers laat zien hoe je aan je positioneerlijn kunt hangen.

FOTO'S MARCEL MOLLE

schikt voor zijn”, leert hij ons.

We gaan naar boven. Het is geen kwestie van vastklikken en gaan, want eerst moet de geleiderail nog vastgezet worden aan ons harnas, en dat is - omdat het voor ons voor het eerst is - nogal een puzzel. Na wat gehannes met palletjes zitten we dan toch vast en kunnen we naar boven. Daar klimmen we op de bovenkant van een stellage dat de werkvloer moet voorstellen. De

luiken naar de diepte staan open en de instructeurs houden ons nauwlettend in de gaten. Als we beiden staan, volgt de onvermijdelijke vraag: „Wat gaat hier niet helemaal goed?” Snel is het duidelijk: als de luiken openstaan, moet je zelf aan de vallijn vastgeklit zitten aan een veilig ankerpunt.

Wie naar boven klimt, moet ook weer naar beneden. En daarom

staan de luiken open. Via een speciaal rolsysteem - die monteurs vaak aan hun harnas hebben hangen voor het geval dat - gaan we een soort abseilend naar beneden.

Na nog een les wat te doen als je vastzit op grote hoogte: je harnas wat verschuiven, zodat je kunt blijven bewegen en niets afsterft en dan rustig wachten op hulp, zit de training erop. „Mijn respect voor mijn collega's is alleen maar meer

geworden”, besluit Verstraeten. „Wat een kracht moet je hebben en hoe atletisch moet je zijn om naar boven te kunnen. Wij doen het vandaag gewoon zo, maar zij hebben dan ook nog gereedschap in hun handen.”

Hoe dan ook: ons papiertje is binnen. Onder begeleiding van twee ervaren werklui mogen wij nu ook een windturbine naar binnen. Wordt dus vervolgd.

„Vroeger stuurden we klimmers de turbines in, nu leggen we de elektriciens uit hoe ze zo veilig mogelijk naar boven kunnen

Gijs Albers
Instructeur industrieel klimmen

De monteurs krijgen een uitgebreide training.

'De trainingen geven monteurs rust van geest'

„Architecten gaan steeds meer de hoogte in, alles wordt hoger en dus wordt veiligheid steeds belangrijker”, vertelt directeur van Industrieel Klimmen Robert Peters. Het bedrijf geeft nu zo'n acht jaar training in Wormerveer. Daarnaast hebben ze ook nog een winkel in IJmuiden waar ze klimuitrusting verkopen, maar ook keuringen verrichten.

„We geven hier zo'n twintig verschillende trainingen, vaak twee per dag”, legt hij uit. „Dat zijn veel monteurs voor bijvoorbeeld windturbines, maar ook telecommonteurs die de 5G in een mast moeten aanzetten. Maar denk ook aan de mensen die onderhoud plegen aan een marineschip. Een lampje vervangen, een antenne verwisselen, dat soort werk. Vaak is het

erg technisch en op een moeilijk bereikbare plek. Wij willen door deze trainingen rust van geest bieden. Dat neemt stress weg en maakt het dus veiliger.”

De training voor de klimmende monteurs, die met de touwen in plaats van ladders, wordt elke zes weken gegeven. Maar er zijn ook lessen voor glazenwassers, steigerbouwers en mensen die zonnepanelen plaatsen. Ook die beroepen zijn op grote hoogte en kunnen dus best gevaarlijk zijn. „Zo bieden we ook aan om op een dak bijvoorbeeld ankerpunten te installeren, om zo veiligheid te bieden.”

Bij het bedrijf - dat bijvoorbeeld ook EHBO-cursussen aanbiedt en lessen om te reanimeren - werken dertien mensen.

„Kijk goed waar je je klem op vastzet”, zegt Martijn Min. „Zoek het sterkste punt.”

Open dag

Op 7 september is er een open dag in de klimhal in Wormerveer. Belangstellenden kunnen niet alleen klimmen en dalen aan een touw, maar er zijn ook trainingen reanimeren, blussen met een brandblusser en demonstraties van reddingen vanaf hoogte. Ook is er een nagemaakte windturbine waar demonstraties worden gehouden. Voor kinderen is er bijvoorbeeld een springkussen, een quiz en een virtuele tour door een windmolen. In de ochtenduren - en de vrijdag ervoor - kan ook gratis de training uit dit artikel gevolgd worden. Aanmelden kan via: industrieelklimmen.nl.